

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

CENTAR ZA STRUČNO
OBRAZOVANJE

STANDARD ZANIMANJA

INSTALATER/ INSTALATERKA VODOVODNE I KANALIZACIONE MREŽE

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2.	TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3.	KLJUČNI POSLOVI.....	4
3.1.	GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
3.2.	GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	6
3.3.	GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI	7
3.4.	GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	13
3.5.	GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	15
3.6.	GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	15
3.7.	GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	16
3.8.	GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA.....	17
3.9.	GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE.....	18
3.10.	GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA	19
3.11.	GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE	21
4.	OSTALE INFORMACIJE O KVALIFIKACIJI.....	22
5.	REFERENTNI PODACI.....	23

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: INSTALATER/ INSTALATERKA VODOVODNE I KANALIZACIONE MREŽE

NIVO: III

OPIS ZANIMANJA:

Instalater vodovodne i kanalizacione mreže izvodi instalacije spoljne i unutrašnje mreže vodovoda i kanalizacije, koristi predmjer radova i izrađuje specifikaciju materijala za vodovodne i kanalizacione instalacije, skicira razvod kućnih instalacija vodovoda i kanalizacije, locira i otklanja kvarove na vodovodnoj i kanalizacionoj mreži.

KOMPETENCIJE

Instalater vodovodne i kanalizacione mreže:

- Planira i organizuje svoj rad
- Izrađuje specifikaciju materijala, pribora i alata za radni zadatak
- Priprema i održava radno mjesto, alat i opremu
- Izvodi pripreme radove za montažu vodovodnih i kanalizacionih instalacija
- Vršiti montažu vodovodnih i kanalizacionih instalacija
- Vršiti ispitivanje vodovodne i kanalizacione mreže
- Učestvuje u vršenju dezinfekcije vodovodne mreže
- Vršiti montažu sanitarnih uređaja i galanterije
- Vršiti rekonstrukciju vodovodne i kanalizacione mreže
- Vršiti popravke i održavanje vodovodne i kanalizacione mreže
- Obavlja obračun radova
- Vršiti izbor i nabavku materijala, alata i pribora
- Ispunjava radnu dokumentaciju
- Nadzire rad pomoćnika
- U radu primjenjuje standarde i norme iz svoje struke
- Konstruktivno komunicira sa neposrednim saradnicima, nadređenima, sa strankama (naručiocima posla) i dobavljačima materijala na maternjem i jednom stranom jeziku
- Primjenjuje propise zaštite na radu, kao i mjere zaštite i očuvanja životne sredine

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	<ul style="list-style-type: none"> - Planiranje i organizacija svog rada - Izrada specifikacije materijala, pribora i alata
Priprema posla i radnog mjesta	<ul style="list-style-type: none"> - Priprema i održavanje radnog mjesta
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Izvođenje pripremnih radova za montažu vodovodnih i kanalizacionih instalacija - Montaža vodovodnih i kanalizacionih instalacija - Ispitivanje i dezinfekcija vodovodne i kanalizacione mreže - Montaža sanitarnih uređaja i galanterije - Rekonstrukcija vodovodne i kanalizacione mreže - Popravke i održavanje vodovodne i kanalizacione mreže
Komercijalni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Obračun radova - Izbor i nabavka materijala, alata i pribora
Administrativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Ispunjavanje radne dokumentacije
Poslovi rukovođenja	<ul style="list-style-type: none"> - Nema poslova rukovođenja
Nadzor rada	<ul style="list-style-type: none"> - Nadzor rada pomoćnika
Obezbeđivanje kvaliteta	<ul style="list-style-type: none"> - Primjena standarda i normi iz svoje struke
Održavanje i popravke	<ul style="list-style-type: none"> - Održavanje alata i HTZ opreme
Komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikacija sa neposrednim saradnicima - Komunikacija sa strankama (naručiocima posla) i dobavljačima materijala
Očuvanje zdravlja i okoline	<ul style="list-style-type: none"> - Primjena propisa zaštite na radu, kao i mjera zaštite i očuvanja životne sredine

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Planiranje i organizacija svog rada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Instalater vodovodne i kanalizacione mreže:

- Koristi projektnu dokumentaciju u analognom i digitalnom obliku za instalacije vodovoda i kanalizacije
- Analizira narudžbinu posla
- Planira radne zadatke, u skladu sa projektom
- Planira potrebnu radnu snagu, materijal i potrebno vrijeme za izvođenje radova

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Tehničko crtanje sa čitanjem planova
- Organizacija građenja instalacija vodovoda i kanalizacije
- Osnove kućnih instalacija

3.1.2. Ključni posao: Izrada specifikacije materijala, pribora i alata

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Instalater vodovodne i kanalizacione mreže:

- Utvrđuje vrstu i količinu potrebnog **materijala, pribora i alata** za instalacije vodovoda i kanalizacije
  - Materijali:** svi materijali koji se koriste u instalacijama spoljne i unutrašnje vodovodne i kanalizacione mreže
  - Pribor:** metar za mjerenje dužine, konac za obilježavanje pozicija, olovka za obilježavanje, libela, produžni kabal (motalica), skalpel, vagres, crijevo i laser
  - Alati:** ALATI ZA IZRADU UNUTRAŠNJIH INSTALACIJA
  - Alati za pripremu radova:** šliterica za vađenje kanala (za rezanje), štemarica, glijeto, mašina za kernovanje (bušenje rupa u međuspratnim konstrukcijama)
  - Alati za montažu:** aparat za zavarivanje cijevi (pegla), makaze za kidanje cijevi, razne veličine vodovodnih klijesta, razne veličine ključeva (okasti, vilasti, gedora, lančani i sl.), bormašina – sa setom burgija, brusilica mala, razne vrste nareznica, pumpa za ispitivanje pritiska, bonsek, pionir – stalak za pričvršćivanje cijevi
  - ALATI ZA IZRADU SPOLJAŠNJEG VODOVODA I KANALIZACIJE (FEKALNE I ATMOSFERSKE)
  - Alati za montažu vodovodnih cijevi:** hidraulični aparat za zavarivanje čeonih varova za PEVG – cijevi, elektrofuzioni aparat za zavarivanje PEVG cijevi, razne veličine ključeva, razne veličine gedora, razne veličine nareznica, obarača – alat za bušenje svih vrsta cijevi pod pritiskom, brusilica velika, štemarica, čekić, bonsek, ključ za spajanje duktilnih cijevi, razne vrste testera za rezanje rupa na kanalizacionim cijevima- ručna i električna, razne vrste rezača za vodovodne i kanalizacione cijevi
- Sajle za otčepljenje kanalizacionih cijevi – električne, ručne, kamere za vizuelan pregled kanalizacionih cijevi, mlazni ispirać kanalizacionih cijevi
- Izrađuje spisak potrebnog materijala i alata za vodovodne i kanalizacione radove za konkretni posao

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Vodovodni i kanalizacioni materijali
- Organizacija građenja instalacija vodovoda i kanalizacije
- Pribor i alat u poslovima vodovodnih i kanalizacionih instalacija

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Pripremanje i održavanje radnog mjesta

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Instalater vodovodne i kanalizacione mreže:

- Odabira alate i pribor za određeni posao
- Odabira materijal za određeni posao
- Uređuje (organizuje) radno mjesto
- Održava radno mjesto

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Pribor i alat u poslovima vodovodnih i kanalizacionih instalacija
- Građevinski materijali za instalacije vodovoda i kanalizacije
- Organizacija rada instalacija vodovoda i kanalizacije
- Zaštita na radu

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Izvođenje pripremnih radova za montažu vodovodnih i kanalizacionih instalacija

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Instalater vodovodne i kanalizacione mreže:

- Mjeri i obilježava trase vodovoda i kanalizacije u podu i zidovima prema projektu
- Utvrđuje spisak aktivnosti (radova) koje treba da obavi na osnovu urađenog nacrtu
- Identifikuje položaj drugih instalacija
- Uređuje (organizuje) radno mjesto – raspoređuje materijal i alat u radnom prostoru
- Postavlja vagres, koristeći vodeno crijevo i laser

Vagres: karakteristična visinska kota

- Izrađuje žljebove (šliceve), otvore u zidovima i međuspratnim konstrukcijama za smještaj i prolaz instalacija vodovoda i kanalizacije
  - **Snima** postojeće stanje i određuje položaj vertikala vodovoda i kanalizacije
- Snimanje:** premjeravanje prostorije i utvrđivanje kote gotovog poda
- Određuje položaj sanitarnih elemenata i točecih mjesta
  - Skicira razvod vode i kanalizacije u osnovi
  - Skicira izometrijsku šemu vodovoda

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Konstruktivni elementi objekata visokogradnje
- Izrada crteža u oblasti instalacija vodovoda i kanalizacije
- Organizacija rada instalacija vodovoda i kanalizacije
- Postavljanje vagesa
- Izrada žljebova (šliceva) za instalacije vodovoda i kanalizacije

3.3.2. Ključni posao: Montaža vodovodnih i kanalizacionih instalacija

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Instalater vodovodne i kanalizacione mreže:

- Mjeri i sječe cijevi na odgovarajuću dužinu
- Postavlja **držače** za fiksiranje cijevi
  - Držači:** konzolni držači na zidu, viseći nosači sa obujmicom na plafonu, PVC držači za vidno postavljanje cijevi
- Montira i spaja **cijevi** sa fitinzima
  - Cijevi:** cijevi za vodovodnu, fekalnu, atmosfersku kanalizaciju, cijevi za potrebe ventilacije u objektu
- Kontroliše i poštuje nagib cijevi prilikom montaže
- Ugrađuje termičku izolaciju cijevi
- Montira ventilacionu glavu na kanalizacionoj vertikali
- Montira slivnike fekalne i atmosferske kanalizacije
- Montira vodovodne armature
- Vršu fiksiranje cijevi u šlicevima
- Spravlja razne vrste maltera
- Vršu zaštitu cijevi od mehaničkih oštećenja odgovarajućim vrstama maltera
- Vršu zaštitu cijevi od korozije
- Buši cijevi spoljne vodovodne mreže pod pritiskom za potrebe priključka
- Izrada kućnog-uličnog priključka instalacija vodovoda i kanalizacije
- Povezuje hidroforska postrojenja sa vodovodnom instalacijom
  - Hidroforska postrojenja:** pumpe za crpljenje vode (hidrofor), pumpa za povećanje pritiska (hidrocel), muljne pumpe za prepumpavanje kanalizacije
- Povezivanje vodovoda na rezervoar za vodu
- Povezuje i provjerava funkcionalnost vodovodnih i kanalizacionih instalacija

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove kućnih instalacija
- Određivanje nagiba cijevi (Primijenjena matematika)
- Građevinski materijali u instalacijama vodova i kanalizacije
- Konstruktivni elementi objekata visokogradnje

3.3.3. Ključni posao: Ispitivanje i dezinfekcija vodovodne i kanalizacione mreže

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Instalater vodovodne i kanalizacione mreže:

- Ispira kanalizacionu i vodovodnu mrežu i ispituje na prohodnost
- Čepuje (zatvara) točeca mjesta
- Ispituje vodovodnu mrežu na radni pritisak
- Kontrolirše, očitava i evidentira vrijednost probnog pritiska na instrumentu
- Učestvuje u dezinfekciji vodovodne mreže

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Primijenjena fizika - hidraulika
- Instalacija vodovoda i kanalizacije

3.3.4. Ključni posao: Montaža sanitarnih uređaja i galanterije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Instalater vodovodne i kanalizacione mreže:

- Demontaža čepova i čišćenje točecih mjesta
- Montira i pričvršćuje **sanitarne uređaje i galanteriju**
  - Sanitarni uređaji:** wc šolja, čučavac, vodokotlić, pisoar, bide, umivaonik, sudopera, pomijara - trokadero, kada, tuš kabina, bojler
  - Galanterija:** držač peškira, sapuna, toalet papira, ogledalo, četka za wc šolju
- Kontrolirše funkcionalnost ugrađenih sanitarnih uređaja

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove kućnih instalacija
- Organizacija rada instalacija vodovoda i kanalizacije

3.3.5. Ključni posao: Rekonstrukcija vodovodne i kanalizacione mreže

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Instalater vodovodne i kanalizacione mreže:

- Demontira i uklanja postojeće sanitarne uređaje
- Ruši i skida keramičke pločice
- Štemuje u zidu i malteru za oslobađanje cijevi
- Uklanja i odnosi šut i otpadni materijal
- Vršiti zamjenu vodovodnih i kanalizacionih cijevi komplet sa fitinzima i fazonskim komadima

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove kućnih instalacija
- Konstruktivni elementi objekata visokogradnje
- Organizacija rada instalacija vodovoda i kanalizacije
- Osnovi ekologije

3.3.6. Ključni posao: Popravke i održavanje vodovodne i kanalizacione mreže

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Instalater vodovodne i kanalizacione mreže:

- Utvrđuje kvar na vodovodnoj i kanalizacionoj mreži
- Zatvara i otvara odgovarajuće ventile
- Vršiti popravku ili zamjenu vodovodnih, kanalizacionih instalacija i sanitarnih uređaja
- Vršiti kontrolu funkcionalnosti izvršene popravke/zamjene
- Prepoznaje urgentne situacije i reaguje adekvatno
- Kontrolira funkcionalnost pojedinih dijelova instalacija vodovoda i kanalizacija
- Preventivno vrši zamjene i popravke

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove kućnih instalacija
- Konstruktivni elementi objekata visokogradnje
- Vodovodni i kanalizacioni materijali
- Popravke instalacija

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

3.4.1. Ključni posao: Obračun radova

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Instalater vodovodne i kanalizacione mreže:

- Procjenjuje obim, vrste i ukupnu vrijednost posla
- Određuje vremensku dinamiku izvođenja posla
- Na osnovu urađene specifikacije materijala izrađuje troškovnik materijala
- Vršiti obračun utrošenog materijala i vremena rada
- Ispostavlja račun za izvedene radove
- Koristi važeće **građevinske norme** za izradu troškovnika

Građevinske norme: su utvrđene i usvojene veličine:

- i. prosječno potrebnog vremena za izvođenje pojedinih građevinskih radova pod normalnim uslovima i sa određenom kvalifikacijskom strukturom radnika, iskazanih po jedinici mjere, zavisno od vrste radova
- ii. utroška materijala po količinama i vrstama za izvođenje pojedinih građevinskih radova, iskazanih po jedinici mjere

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Organizacija građenja instalacija vodovoda i kanalizacije
- Vodovodni i kanalizacioni materijali
- Osnovi poslovne komunikacije
- Primijenjena matematika
- Primjena računara u struci
- Preduzetništvo

3.4.2. Ključni posao: Izbor i nabavka materijala, alata i pribora

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Instalater vodovodne i kanalizacione mreže:

- Prikuplja informacije sa tržišta radi upoređivanja cijena i praćenja novih materijala, alata i pribora
- Vršiti izbor i nabavku materijala, alata i pribora

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Građevinski materijali za vodovodne i kanalizacione instalacije
- Alat i pribor za instalacije vodovoda i kanalizacije
- Osnovi poslovne komunikacije
- Primijenjena matematika
- Primjena računara u struci

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Ispunjavanje radne dokumentacije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Instalater vodovodne i kanalizacione mreže: <ul style="list-style-type: none">
- Uključuje se u izradu građevinskog dnevnika
- Učestvuje u izradi građevinske knjige
- Vodi evidenciju o utrošku materijala
- Vodi evidenciju o utrošenom vremenu
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none">
- Gradilišna dokumentacija
- Organizacija rada instalacija vodovoda i kanalizacije

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

- Nema poslova rukovođenja

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

3.7.1. Ključni posao: Nadzor rada pomoćnika

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Instalater vodovodne i kanalizacione mreže:

- Daje pomoćniku uputstva i konkretne zadatke za obavljanje posla
- Podučava, upoznaje i edukuje pomoćnika u okviru svojih kompetencija
- Prati i kontrolira rad pomoćnika

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Organizacija rada instalacija vodovoda i kanalizacije
- Osnovi kućnih instalacija
- Zaštita na radu
- Osnovi poslovne komunikacije

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Primjena standarda i normi iz svoje struke

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Instalater vodovodne i kanalizacione mreže:

- Provjerava da li određeni materijal posjeduje atest
- Provjerava ispravnost sredstva lične zaštite i zaštite pomoćnika, kao i njihovu primjenu
- Vizuelno provjerava trebovani materijal prije ugradnje
- Provjerava predviđene dimenzije i funkcionalne osobine ugrađenih materijala
- Vršiti kontrolu izvedene pozicije rada
- Poštuje propisane temperature sredine i vremenske uslove za izvođenje određenih radova
- Vršiti skladištenje materijala po vrstama, tj. po srodnosti

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Organizacija rada instalacija vodovoda i kanalizacije
- Zaštita na radu
- Primijenjena matematika

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Održavanje alata i HTZ opreme

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Instalater vodovodne i kanalizacione mreže:

- Čisti, održava i podmazuje odgovarajući alat i mašine koje koristi
- Provjerava ispravnost i funkcionalnost opreme, pribora, alata i mašina
- Obraća se nadležnom ukoliko su oštećenja velika i opasna
- Održava čistoću HTZ opreme
- Upotrebljava ispravnu HTZ opremu

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zaštita na radu
- HTZ oprema
- Alat i pribor u poslovima vodovodnih i kanalizacionih instalacija
- Osnovi poslovne komunikacije

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Komunikacija sa neposrednim saradnicima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Instalater vodovodne i kanalizacione mreže:

- Prima uputstva od nadređenih i radi u skladu sa njima
- Ukazuje nadređenima na mogućnosti i ograničenja izvođenja radova
- Obavještava nadređenog o toku i eventualnim problemima izvođenja radova
- Primjenjuje pravila poslovne komunikacije
- Razvija timski duh i dobru radnu atmosferu
- Učestvuje u dogovoru oko radne dinamike
- Poštuje dinamiku rada
- Uvažava druge i prihvata sugestije u radu
- Primjenjuje pravila konstruktivne poslovne komunikacije

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija - verbalna i neverbalna komunikacija, timski rad, konflikti

3.10.2. Ključni posao: Komunikacija sa strankama (naručiocima posla) i dobavljačima materijala

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Instalater vodovodne i kanalizacione mreže:

- Upoznaje se sa zahtjevima investitora
- Ukazuje investitoru mogućnosti i ograničenja izvođenja radova
- Piše jasne i precizne narudžbine
- Primjenjuje pravila poslovne komunikacije
- Koristi sredstva informacione tehnologije
- Služi se jednim stranim jezikom

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Preduzetništvo
- Organizacija rada instalacija vodovoda i kanalizacije
- Upotreba računara u struci
- Poslovna komunikacija
- Strani jezik

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Primjena propisa zaštite na radu, kao i mjera zaštite i očuvanja životne sredine

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Instalater vodovodne i kanalizacione mreže:

- Primjenjuje pravila bezbjednosti na radnom mjestu
- Koristi HTZ opremu u radu
- Prenosi saradnicima i pomoćniku uputstva o sigurnosti na radu i upotrebi odgovarajuće opreme
- Identifikuje potencijalne opasnosti povezane sa radom vodoinstalatera
- Radi na smanjenju rizika po zdravlje i bezbjednost u radu za sebe i svoje saradnike
- Učestvuje, po potrebi, u pružanju prve pomoći povrijeđenom saradniku, u skladu sa propisanom procedurom
- Učestvuje u evakuaciji i spašavanju saradnika u slučaju opšte opasnosti, u skladu sa propisanom procedurom
- Skladišti materijal, u skladu sa ekološkim standardima
- Sortira i odlaže šut i otpadni materijal, u skladu sa ekološkim standardima

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zaštita i zdravlje na radu
- Poslovna komunikacija
- HTZ oprema
- Osnovi ekologije

4. OSTALE INFORMACIJE O KVALIFIKACIJI

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor: Građevinarstvo i uređenje prostora Podsektor: Građevinarstvo
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ ISCO-u	7126 Vodoinstalateri i monterci cjevovoda
Tipično radno okruženje i uslovi rada	Instalater vodovodne i kanalizacione mreže radi unutar zatvorenih objekata, van objekta, na otvorenom prostoru, unutar šahte, kanala, na visini, na ekstremnim temperaturama i vremenskim uslovima. Fizički je sposoban za vršenje težih fizičkih poslova.
Srodna zanimanja	Mehaničar za rashladne i klima uređaje
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Instalater/ Instalaterka vodovodne i kanalizacione mreže

Kod dokumenta: SZ-060130-IVKM

Datum usvajanja dokumenta: 20. decembar 2016. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: X sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Mileva Vukašinić, diplomirani građevinski inženjer, JU Srednja građevinsko – geodetska škola „Ing. Marko Radević“ Podgorica
2. Mirjana Aleksić, diplomirani građevinski inženjer, JU Srednja građevinsko – geodetska škola „Ing. Marko Radević“ Podgorica
3. Esada Nuković, diplomirani građevinski inženjer, JU Srednja građevinsko – geodetska škola „Ing. Marko Radević“ Podgorica
4. Turović Vesko, hidrotehničar, d.o.o. „VT company“ Podgorica
5. Žarić Dušan, procesni organizator gradnje, JP „Vododovod i kanalizacija“ Podgorica
6. mr Branislav Pavićević, diplomirani građevinski inženjer, JU Srednja građevinsko – geodetska škola „Ing. Marko Radević“ Podgorica
7. Srđan Maraš, diplomirani građevinski inženjer, JU Srednja građevinsko – geodetska škola „Ing. Marko Radević“ Podgorica

Koordinatori:

Vjera Mitrović - Radošević, diplomirani psiholog, Centar za stručno obrazovanje

Dušan Pejović, diplomirani inženjer poljoprivrede, Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Dokument je urađen uz podršku IPA Projekta „Modernizacija obrazovnih programa u stručnom obrazovanju“